

**KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA
VERMA KACHCHH UNIVERSITY, BHUJ-
KACHCHH
NEW SYLLABUS
(AS PER NEP 2020 & UGC GUIDELINES)**

SANSKRIT

**1 & 2 year of PG
Semester- I & II
2026-27**

T. S. Vivek k.m.
Chair Person

Dean

MA SEMESTER 1 SANSKRIT

Course type	Course Code	credit	Suggested Title
Discipline Specific courseMajor	MJSN – 101	4	RESEARCH METHODOLOGY (MANUSCRIPTOLOGY)
	MJSN – 102	4	PURANETIHASA
	MJSN – 103	4	NATYASHASTRAM
	MJSN – 104	4	KAVYAM
Minor (Elective)	MISN -101 A MISN -101 B MISN -101 C	4	A. ALAMKARSHAstra B. GRAMMAR C. DARSHANA
SEC	SECSN 101	2	SAMBHASHAN SANSKRITAM
Total Credit		22	

MA SEMESTER 2 SANSKRIT

Course type	Course Code	credit	Suggested Title
Discipline Specific course Major	MJSN – 201	4	ADVANCE RESEARCH METHODOLOGY
	MJSN – 202	4	PURANETIHASA
	MJSN – 203	4	VEDIC LITERATURE
	MJSN – 204	4	KAVYAM
Minor (Elective)	MISN -202 A MISN -202 B MISN -202C	4	A. ALAMKARSHAstra B. GRAMMAR C. DARSHANA
SEC	SECSN 201	2	SANSKRIT WRITING SKILL AND PROOF READING
Total Credit		22	

For 2 years PG SEMESTER– 1st

Course Type	Course	Credit	Total Teaching Hours	Internal	External	Passing 36%	Total
Discipline Specific course Major	MJSN – 101 Research Methodology (MANUSCRIPTOLOGY)	4	60	50	50	18/18	100
	MJSN – 102 (PURANETIHASA)	4	60	50	50	18/18	100
	MJSN – 103 (NATYASHASTRAM)	4	60	50	50	18/18	100
	MJSN-104 (KAVYAM)	4	60	50	50	18/18	100
Minor (Elective)	MISN -101 A. ALAMKARSHASTRA B. GRAMMAR C. DARSHANA	4	60	50	50	18/18	100
SEC	SECSN – 101 SAMBHASHANA SANSKRITAM	2	30	25	25	09/09	50
Total Credits		22		275	275		550

For 2 years PG SEMESTER– 2nd

Course Type	Course	Credit	Total Teaching Hours	Internal	External	Passing 36%	Total
Discipline Specific course – Major	MJSN -201 (Advanced research methodology)	4	60	50	50	18/18	100
	MJSN -202 (PURANETIHASA)	4	60	50	50	18/18	100
	MJSN – 203 (VEDIC LITERATURE)	4	60	50	50	18/18	100
	MJSN-204 KAVYAM	4	60	50	50	18/18	100
Minor (Elective)	MISN -201 A. ALAMKARSHASTRA B. GRAMMAR C. DARSHANA	4	60	50	50	18/18	100
SEC	SECSN – 201 SANSKRIT WRITING SKILL AND PROF. READING	2	30	25	25	09/09	50
Total Credits		22		275	275		550

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT	
Semester		1				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27
Subject code		MJSN-101		Subject Name		पाठसम्पादनविज्ञानम् - MANUSCRIPTOLOGY			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
- छात्र भारतीय प्राचीन लेखनविद्या से परिचित होंगे। - छात्र पाण्डुलिपि विज्ञान से परिचित होंगे। - छात्र पाण्डुलिपि की समीक्षा के सिद्धान्त सीखेंगे।									
Unit	Content								Hrs
1	प्राचीन भारत की लेखन सामग्री, हस्तप्रतों के प्रकार, हस्तप्रतों की सूचि – सूचि का इतिहास, हस्तप्रतों में मिलती वृष्टियां, पाठभेद, क्षेपक एवं हस्तप्रतों के संग्रहालय								15
2	आलोचनात्मक संशोधन की समस्याएं, हस्तप्रतों को संपादित करने के सिद्धान्त, हस्तलिखित ग्रन्थों के पाठसम्पादन के व्यावहारिक सुचन								15
3	भारतीय लिपियों का उद्भव, विकास, प्रकार, लिपि और भाषा, प्राचीन लिपियों का परिचय – ब्राह्मी, शारदा, ग्रन्थ, खरोष्ठी, नागरी, प्राचीन देवनागरी, मोडी, गुजराती								15
4	विभिन्न शैललेखों का अध्ययन – (गिरनार) रुद्रदामन्, अशोक, समुद्रगुप्त, मंदसौर, ऐहोल (पुलकेशिन् द्वितीय) , (कच्छ) अंधौ, भद्रेश्वर के चयनित शिलालेख – वि.सं. १९३९ का देहरासर रंगमंडप, वि.सं. १६५९ का भद्रेश्वर का शिलालेख, चोखण्डास्थित सिद्धराज जयसिंह का शिलालेख								15
Reference (APA Style)									
1	संस्कृत पांडुलिपिओं अने समीक्षित पाठसंपादन विज्ञान – डॉ. वसंत भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड								
2	भारतीय पाठ समीक्षा – सं. डॉ. एस. एम. कत्रे, अनु. डॉ. के. एम. त्रिवेदी – युनि. ग्रंथनिर्माण बोर्ड, अमदावाड								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts			Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		1			Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27		Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MJSN -102		Subject Name		पुराणेतिहासः - PURANETIHASA			
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र पुराण साहित्य के लक्षणों एवं प्राचीनता से परिचित होंगे।									
छात्र भारतीय पुरा-ऐतिहासिक मूल्यों को जानेंगे।									
छात्र प्राचीन भारतीय पौराणिक सन्दर्भों की वर्तमान परिप्रेक्ष्य में उपादेयता समझेंगे।									
श्रीमद्भागवतम् - दशमस्कंधः (पूर्वार्धः)									
Unit	Content								Hrs
1	श्रीमद् भागवत का साहित्यिक मूल्यांकन, पुराण पञ्च & दश लक्षणम्, पुराण शब्द का अर्थ, संख्या, वर्गीकरण, उद्भव एवं विकास, श्रीमद् भागवत दशमस्कंध पूर्वार्ध, अध्याय १ से २१								15
2	श्रीमद् भागवत दशमस्कंध पूर्वार्ध, अध्याय १ से २१								15
3	श्रीमद् भागवत दशमस्कंध पूर्वार्ध, अध्याय २२ से ३३								15
4	श्रीमद् भागवत दशमस्कंध पूर्वार्ध, अध्याय ३४ से ४९								15
Reference (APA Style)									
१	पुराण विमर्श - डॉ. बलदेव उपाध्याय								
२	श्रीमद् भागवत पुराण - गीताप्रेस गोरखपुर								
३	श्रीमद् भागवत पुराण दशम स्कंध - ज्योतिष टेम्पलर - सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
४	श्रीमद् भागवतीय तत्त्वज्ञान - डॉ. गीता महेता, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद								
५	भागवतपुराण परिचय - प्रो. अनीलकुमार शास्त्री, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	શ્લોક અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Shlokas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts			Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		1			Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27		Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MJSN-103	Subject Name		नाट्यशास्त्रम् NATYASHASTRAM				
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र भारतीय नाट्यशास्त्रीय लक्षणों से विदित होंगे ।									
छात्र भारतीय अलंकारशास्त्र की नाट्यविधा के परिमाणों को जानेंगे ।									
छात्र रससिद्धान्त के अभिव्यक्ति पक्षों से विदित होंगे ।									
नाट्यशास्त्र भरत मुनि अध्याय १, २, ६ (नियतांशः)									
Unit	Content								Hrs
1	अध्याय १								15
2	अध्याय २								15
3	अध्याय ६ (कारिका १ तः ३१ पर्यन्तम्)								15
4	अध्याय ६ (कारिका ३२ तः ३७ पर्यन्तम्) अभिनवभारती-टीकासहितम्, रसनिष्पत्तिविषये आचार्याणाम् मतानि								15
Reference (APA Style)									
1	नाट्य प्रयोगना मूल्यांकनना सिद्धांतो – प्रो. धनंजय ठाकर – युनि. ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाढ								
2	नाट्यशास्त्र (१, २, ६) डॉ. अजित ठाकोर, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाढ								
3	नाट्यशास्त्र अ – १, २, ३, ६ डॉ. तपस्वी नान्दी, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाढ								
4	भामह्नो काव्यदोष विचार अने नाट्योत्पत्ति कथा, सं. डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाढ								
5	रससिद्धांत परिचय – डॉ. प्रमोदकुमार पटेल, युनि. ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाढ								
6	नाट्यनिर्माण – प्रो. मार्कंड भट्ट, युनि. ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाढ								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1&2	10
Q-2	કારિકા અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of karikas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS										
Programme		MASTER OF ARTS				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the Batch Admitted in				2026-27
Subject code		MJSN-104		Subject Name		काव्यम् KAVYAM				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW						
Credit	4				4	Theory	50	50		100
Hours	60				60	Practical				
Learning Outcome:										
➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण - - छात्र भारतीय काव्यसाहित्य में परिचित होंगे। - छात्र संस्कृत काव्य की गद्यविधा में परिचित होंगे। - छात्र संस्कृत गद्य साहित्य के विभिन्न पहलूओं को सीखेंगे।										
हर्षचरितम् (नियतांशः - उच्छवासः - 1,5)										
Unit	Content									Hrs
1	गद्यसाहित्यस्य उद्भवः विकासः, कथा-आख्यायिकालक्षणानि, मूल्यांकनम् कविपरिचयः - बाणस्य जीवनं, समयः, कृतयः, पाण्डित्यम्, शैली, सुबन्धु-दण्डि-तुलना									15
2	उच्छवासः 1 प्रारम्भिकश्लोकाः, ब्रह्मसभावृत्तान्ततः आरभ्य -- सरस्वत्याः भूम्यवतरणप्रसङ्गं यावत्									15
3	उच्छवासः 1 सरस्वतीदिनचर्यातः प्रथम-उच्छवाससमाप्तिपर्यन्तम्									15
4	उच्छवासः - 5									15
Reference (APA Style)										
1	हर्षचरितम् – उच्छवास – 1,2 डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भण्डार, अहमदाबाद									
2	हर्षचरितम् - – उच्छवास – 1,2 डॉ. शान्तिकुमार पंड्या, पार्श्वप्रकाशन, अहमदाबाद									
3	हर्षचरितम् – उच्छवासः - 5 डॉ. निरंजन पटेल, पार्श्वप्रकाशन, अहमदाबाद									
4	हर्षचरितम् – उच्छवासः - 5 श्रीधर पाण्डेय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी									

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1 - 2	10
Q-2	ગદ્યખંડ અનુવાદ (ચારમાંથી બે) Translation of Prose (any 1 out of 2)	UNIT 2	10
Q-3	સસંદર્ભ સમજૂતિ (ચારમાંથી બે) Reference to Context (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts			Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		1			Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27		Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MISN101A		Subject Name		ALAMKARSHASTRA (अलंकारशास्त्रम्)			
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र भारतीय काव्यशास्त्रीय लक्षणों से विदित होंगे ।									
छात्र भारतीय अलंकारशास्त्र के विभिन्न प्रवाहों के परिमाणों को जानेंगे ।									
छात्र काव्यसिद्धान्त के ध्वनि पक्ष से विदित होंगे ।									
ध्वन्यालोकः – प्रथम-उद्योतः (लोचनटीकासहितः)									
Unit	Content								Hrs
1	भारतीय-अलंकारशास्त्रस्य इतिहासः, सम्प्रदायाः, आनन्दवर्धनस्य जीवनं समयश्च, अभिनवगुप्तस्य जीवनं समयश्च, ध्वनिसम्प्रदायस्य आचार्यपरम्परा								15
2	अनुवादः विवरणं च (कारिका - १ तः कारिका – १३ पर्यन्तम्)								15
3	कृतिपरिचयः - प्रथम उद्योतः (लोचनटीकासहितः)								15
4	कृतिपरिचयः - प्रथम उद्योतः (लोचनटीकासहितः)								15
Reference (APA Style)									
१	ध्वन्यालोकः - सं. जी.एस. शाह, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद								
२	ध्वन्यालोकः - सं. तपस्वीनान्दी, गुजराती अनुवादसहितः, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद								
३	ध्वन्यालोकः - श्रीबदरीनाथझा, हिन्दीव्याख्यासहितः, Indological and ayurvedic publications								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	કારિકા અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Shlokas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS										
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MISN101B		Subject Name		GRAMMAR (व्याकरणम्)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW						
Credit	4					4	Theory	50	50	100
Hours	60					60	Practical			
Learning Outcome:										
इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण - भारतीय व्याकरण की परम्परा से परिचित होंगे। सुबन्त विभक्तियों के प्रयोग से परिचित होंगे। भारतीय संस्कृति की विरासत का ज्ञान प्राप्त करेंगे।										
लघुसिद्धान्तकौमुदीनियतांशः (सुबन्तम् – अजन्तत्रिलिंगम्)										
Unit	Content									Hrs
1	व्याकरणशास्त्रेतिहासः - आचार्यपरिचयः - भर्तृहरिः, वामनः, जयादित्यः, नागेशभट्टः, कौण्डभट्टः, जैनेन्द्रः, कैयटः, शाकटायनः, हेमचन्द्रसूरिः									15
2	अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणम् (शब्दसिद्धिः – राम, सर्व, हरि, सखी, बहुश्रेयसी, गुरु)									15
3	अजन्तस्त्रीलिङ्गप्रकरणम् (शब्दसिद्धिः – रमा, सर्वा, मति, धेनु, वधू)									15
4	अजन्तनपुंसकलिङ्गप्रकरणम् (शब्दसिद्धिः – ज्ञान, वारि, दधि, मधु)									15
Reference (APA Style)										
1	लघुसिद्धान्तकौमुदी – गीताप्रेस, गोरखपुर									
2	लघुसिद्धान्तकौमुदी – सं. वसन्तकुमारः म. भट्टः, सरस्वती पुस्तक भण्डार, अहमदाबाद									
3	लघुसिद्धान्तकौमुदी – पं. ईश्वरचन्द्रः, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद									
4	लघुसिद्धान्तकौमुदी – सं. गोविन्दाचार्यः, चौखम्बासुरभारती, वाराणसी									
5	व्याकरणशास्त्रेतिहास – जयदेव मोहन शुक्ल, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अहमदाबाद									
6	व्याकरणशास्त्रेतिहास – युधिष्ठिर मीमांसक, चौखम्भा पब्लिशर्स, वाराणसी									

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

Section		Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	સૂત્ર સમજૂતિ (૪ માંથી ૨) Translation of karikas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2&3	10
Q-3	રૂપસિદ્ધિ (૪ માંથી ૨) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 2&3	10
Q-4	સૂત્ર સમજૂતિ (૪ માંથી ૨)	UNIT 4	10
Q-5	શબ્દરૂપ પરિચય (અ) શબ્દરૂપ ઓળખાવો (પાંચ) (બ) શબ્દરૂપ આપો (પાંચ)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT	
Semester		1				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27
Subject code		MISN 101C		Subject Name		DARSHANA (दर्शनशास्त्रम्)			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र भारतीय दर्शनशास्त्रीय परम्पराओं से परिचित होंगे ।									
छात्र उपनिषद् साहित्य का परिचय प्राप्त करेंगे ।									
छात्र उपनिषद् द्वारा भारतीय तत्त्वज्ञान के विभिन्न आयामों से परिचित होंगे ।									
मुण्डकोपनिषद्									
Unit	Content								Hrs
1	उपनिषद् अर्थ, उद्भव, विकास, संख्या प्रचार-प्रसार, वर्गीकरण, महत्त्व, अन्य भाषा में अनुवाद प्रथम मुण्डक								15
2	प्रथम मुण्डक								15
3	द्वितीय मुण्डक								15
4	तृतीय मुण्डक								15
Reference (APA Style)									
1	मुंडकोपनिषद् - सं. डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
2	मुण्डकोपनिषद् – गीताप्रेस गोरखपुर								
3	उपनिषद् विद्या, भाषादेव, प्रवीण पुस्तक भंडार, राजकोट								
4	मुंडकोपनिषद् - सं. प्रा. अरुणा अम. भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
5	उपनिषद् नवनीत, किशोर सी.देवे, युनि.ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाद								
6	श्री उपनिषद्, पूज्य आचार्यश्री नथुराम शर्मा, आनंदाश्रम, बीलप्पा								
7	उपनिषदोनी धर्ममीमांसा, डॉ.एस.अम.पंचाल, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time ; 2 : 00 Hrs.

Section		Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	શ્લોક અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Shlokas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester I

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT	
Semester		1				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the batch Admitted in			2026-27
Subject code		SECSN101		Subject Name		सम्भाषणसंस्कृतम् - SPOKEN SANSKRIT			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total			
	L	TU	P	TW			CE	SEE	Total
Credit	2				2	Theory	25	25	50
Hours	30				30	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र संस्कृत भाषा के व्यावहारिक पक्ष से परिचित होंगे । छात्र संस्कृत में सम्भाषणकौशल्य को आत्मसात् करने का अभ्यास करेंगे । छात्र संस्कृत के वाचिक पक्ष से सम्बद्ध आयामों से परिचित होंगे ।									
सम्भाषणसंस्कृतम्									
Unit	Content								Hrs
1	भाषाप्रवेश: - पाठा: - 1 त: 25								15
2	भाषाप्रवेश: - पाठा: 26 त: 49								15
Reference (APA Style)									
1	संस्कृतभाषाप्रवेश: - संस्कृतभारती, नवदेहली								

Evaluation

University Assessment

25 Marks

Internal Assessment

25 Marks

પરીક્ષા સમય : ૧ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 1 : 00 Hrs.

Section		Waitage	Marks
Q-1	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ એક) {સંસ્કૃતમાં પ્રશ્નોત્તર} Write Short Note (Letter Writing any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) {સંસ્કૃતમાં પ્રશ્નોત્તર} Write Short Note (Report Writing or Proof Reading)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકા પ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) {સંસ્કૃતમાં પ્રશ્નોત્તર} Short Questions (any 5 out of 8) (Theoretical Questions)	UNIT 1-2	05

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS										
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MJSN-201		Subject Name		संशोधन-प्रविधि: Advanced research methodology				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW						
Credit	4				4	Theory	50	50		100
Hours	60				60	Practical				
Learning Outcome:										
छात्र संशोधनपद्धति के विभिन्न आयामों का परिचय प्राप्त करेंगे।										
छात्र संशोधन पद्धति के मूलतत्त्वों का ज्ञान प्राप्त करेंगे।										
छात्र विभिन्न पद्धतियों के अंगभूत परिमाणों का ज्ञान प्राप्त करेंगे।										
साहित्य संशोधन की पद्धतियां										
Unit	Content									Hrs
1	संशोधन के प्रकार, प्राचीन भारतीय शास्त्रों का पद्धतिशास्त्र, संशोधन पद्धति के मूलभूत तत्त्व									15
2	पद्धतियां – ऐतिहासिक, विवेचन, तुलनात्मक, विश्लेषणात्मक, प्रायोगिक, क्षेत्रीय, सर्वेक्षण, साक्षात्कार									15
3	साहित्य की संशोधन प्रविधियाँ, व्याकरण की संशोधन पद्धतियाँ									15
4	शास्त्रीय संशोधन प्रविधियाँ, दार्शनिक संशोधन प्रविधियाँ									15
Reference (APA Style)										
1	संशोधननी शास्त्रीय पद्धतिनां तत्त्वो – प्रो. सी. वी. मलेता, पार्श्व प्रकाशन , अमदावाड									
2	संशोधनशास्त्र - सी. वी. मलेता, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड									
3	साहित्यिक संशोधन विशे – सुमन शाह, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड									
4	संशोधन शास्त्र अने साहित्यमा संशोधन – नरेश शुक्ल, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड									

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT	
Semester		2				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27
Subject code		MJSN-202		Subject Name		पुराणेतिहास PURANETIHASA			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total			
	L	TU	P	TW			CE	SEE	Total
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र पुराण साहित्य के लक्षणों एवं प्राचीनता से परिचित होंगे। छात्र भारतीय पुरा-ऐतिहासिक मूल्यों को जानेंगे। छात्र प्राचीन भारतीय पौराणिक सन्दर्भों की वर्तमान परिप्रेक्ष्य में उपादेयता समझेंगे।									
वायुपुराण (नियतांशः)									
Unit	Content								Hrs
1	वायुपुराण अध्याय – 1 तः 15								15
2	वायुपुराण अध्याय – 19 तः 22, एवं 45, 55, 56, 58, 61								15
3	वायुपुराण अध्याय – 25, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 36								15
4	(वायुपुराण में विज्ञान – समाज, खगोल, भूगोल इत्यादि), आख्यानों का परिशीलन, कथाओं का वर्तमान परिप्रेक्ष्य में अर्थघटन								15
Reference (APA Style)									
१	पुराण विमर्श डॉ. बलदेव उपाध्याय								
२	वायुपुराण – गीताप्रेस, गोरखपुर								
३	वायुपुराण – प्रा. सुरेश ज. दवे, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
४	वायुपुराण – डॉ. कमलेश सी. चोकसी, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
५	पौराणिक कथाओं अने आख्यानों – डॉ. उषदिव माधव, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1&2	10
Q-2	શ્લોક અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Shlokas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts			Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2			Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27		Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MJSN-203		Subject Name		वैदिकसाहित्यम् - VEDIC LITERATURE			
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र वैदिक साहित्य के माध्यम से प्राचीन भारतीय विचार परंपरा का परिचय प्राप्त करेंगे।									
छात्र ऋग्वेद में विद्यमान वैचारिक, वैज्ञानिक, सामाजिक मूल्यों से परिचित होंगे।									
छात्र वैदिक देवताओं एवं प्राकृतिक तत्वों का समन्वय करना सीखेंगे।									
ऋग्वेद मंडल -१०, नियत सूक्तानि, अथर्ववेद-भूमिसूक्त									
Unit	Content								Hrs
1	यमसूक्तम् – १०.१०४, यम-यमीसंवादसूक्तम् १०-१०, ज्ञानसूक्तम् १०-७१, हिरण्यगर्भसूक्तम् १०-१२१, वाक्सूक्तम् – १०.१२५								15
2	नासदीयसूक्तम् १०-१३९, पुरुरवा-उर्वशीसंवादसूक्तम् १०-९५, ओषधिसूक्तम्-१०-९७, रात्रिसूक्तम् १०-१२७, श्रद्धा सूक्तम् १०-१५१, संज्ञानसूक्तम् १०-१९१								15
3	अथर्ववेद-भूमिसूक्त १२.१								15
4	यजुर्वेद: - शिवसंकल्पसूक्तम् (अ.३४. १-६), प्रजापतिसूक्तम् – (२३. १-५), रुद्रसूक्तम् – (अ.१६. १-१६)								15
Reference (APA Style)									
1	ऋग्वेद – मंडल -१०, सं. डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
2	ऋग्वेद – मंडल -१०, सं. डॉ. दशरथ ज. वेदिया, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद								
3	वैदिकसूक्तसंग्रह – सं. डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद								
4	वैदिकसूक्तमञ्जूषा - सं. डॉ. लक्ष्मण माधव, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

Section		Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	મંત્ર અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Mantras and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (૪ માંથી ૨) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 2& 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (૪ માંથી ૨) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS										
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MJSN-204		Subject Name		काव्यम् KAVYAM				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW						
Credit	4				4	Theory	50	50		100
Hours	60				60	Practical				
Learning Outcome:										
इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्र – संस्कृत साहित्य के आधुनिक परिमाणों से परिचित होंगे। संस्कृत नाट्यसाहित्य के अभिनव प्रकार रेडियोरूपक के परिरूप से परिचित होंगे। संस्कृत साहित्य में भारतेतर साहित्यविधाओं के विषय में जानेंगे। आधुनिकसंस्कृतसाहित्यम् (डो. कान्तिगोर, डो. हर्षदेव माधव, डो. नरेन्द्र पंड्या)										
Unit	Content									Hrs
1	आधुनिकताया: विभावना, काव्यप्रकाराः, लक्षणानि, विशेषता, आधुनिकप्रमुखकवीनां परिचयात्मकः इतिहासः। (अभिराजराजेन्द्रमिश्रः, राधावल्लभः त्रिपाठी, रेवाप्रसादः द्विवेदी, सत्यव्रतः शास्त्री, हर्षदेवः माधवः, कान्तिगोरः, नरेन्द्रः पण्ड्या)									15
2	डो कान्तिगोरस्य रेडियोरूपकाणि – दुर्भिक्षम्, ससईपुनुं, विजेतुर्व्यथा									15
3	डो हर्षदेव माधवस्य साहित्यम् – संस्कृतेर्नवोऽध्यायः (चिता: कथा: - संस्कृतेर्नवोऽध्यायः, षड्यन्त्रम्, भविष्यत्कालस्य नगरे, चौर्यम्, मानसापहरणम्, कदुसत्यम्, कुदुम्बिनः सम्बन्धिनः, वेदनिधिः)									15
4	डो. नरेन्द्रः पण्ड्या – सरस्वतीशतकम्									15
Reference (APA Style)										
1	संस्कृतेर्नवोऽध्यायः, हर्षदेव माधव, अनु. प्रो. लालाशंकरगयावाल, परिमल पब्लिकेशन-अहमदाबाद									
2	शतकत्रिवेणी – डो. आचार्य नरेन्द्र पण्ड्या, प्रका. श्रीभागवतविद्यापीठम्, सोला, अहमदाबाद									
3	सागरः - रचयिता एवं प्रकाशक - डो. कान्तिगोर, भुज									
4	आधुनिकसंस्कृतसाहित्यपरिचायिका – डो. के. एम. त्रिवेदी									
5	कान्तिगोरस्य रेडियोरूपकाणि – 2 – डो. के. एम. त्रिवेदी									

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts			Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2			Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27		Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MISN201A		Subject Name		ALAMKARSHASTRA (अलंकारशास्त्रम्)			
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
छात्र भारतीय काव्यशास्त्रीय लक्षणों से विदित होंगे ।									
छात्र भारतीय अलंकारशास्त्र की काव्यविधा के परिमाणों को जानेंगे ।									
छात्र काव्यसिद्धान्त के वक्रोक्ति पक्ष से विदित होंगे ।									
वक्रोक्तिजीवितम् (प्रथम उन्मेषः)									
Unit	Content								Hrs
1	वक्रोक्तिजीवितकारस्य जीवनं समयश्च, वक्रोक्तिसम्प्रदायस्य आचार्याः,								15
2	कृतिपरिचयः - कारिका – 1 तः 23								15
3	कृतिपरिचयः - कारिका – 24 तः 43								15
4	कृतिपरिचयः - कारिका – 44 तः 58								15
Reference (APA Style)									
१	वक्रोक्तिजीवितम् – सं. डो. सी. वी. महेता, पार्श्वप्रकाशनम्, अहमदाबाद								
२	वक्रोक्तिजीवितम् – कृतकान्तो काव्यविद्या, सं. नगीनदास पारेख, गुजरात साहित्य अकादमी, गांधीनगर								
३	वक्रोक्तिजीवितम् – आचार्य विश्वेश्वर, हिन्दी अनुसन्धान केन्द्र, दिल्ली								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1&2	10
Q-2	કારિકા અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Shlokas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT	
Semester		2				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27
Subject code		MISN201B		Subject Name		GRAMMAR (व्याकरणम्)			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण - भारतीय व्याकरण की परम्परा से परिचित होंगे। सुबन्त विभक्तियों के प्रयोग से परिचित होंगे। व्याकरण के लिंगविशिष्ट प्रयोगों के प्रत्ययविधान से परिचित होंगे।									
लघुसिद्धान्तकौमुदी – (सुबन्तम् – हलन्तत्रिलिङम्)									
Unit	Content								Hrs
1	हलन्तपुल्लिङ्गप्रकरणम् (शब्दसिद्धिः – लिह्, दृह्, विश्ववाह्, चतुर्, इदम्) आदि तः (251) “स्कोः संयोगाद्योरन्ते च (309)” इति यावत्								15
2	हलन्तपुल्लिङ्गप्रकरणम् (शब्दसिद्धिः – राजन्, मघवन्, अस्मद्, युष्मद्, विद्वस्) “ तदोः स सावनन्त्ययोः (310)” तः समाप्ति (358) पर्यन्तम्								15
3	हलन्तस्त्रीलिङ्ग – तपुंसकलिङ्गप्रकरणे								15
4	स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम्								15
Reference (APA Style)									
1	लघुसिद्धान्तकौमुदी – गीताप्रेस, गोरखपुर								
2	लघुसिद्धान्तकौमुदी – सं. वसन्तकुमारः म. भट्टः, सरस्वती पुस्तक भण्डार, अहमदाबाद								
3	लघुसिद्धान्तकौमुदी – पं. ईश्वरचन्द्रः, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद								
4	लघुसिद्धान्तकौमुदी – सं. गोविन्दाचार्यः, चौखम्बासुरभारती, वाराणसी								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	કારિકા અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of karikas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS										
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MISN201C		Subject Name		DARSHANA (दर्शनशास्त्रम्)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW						
Credit	4				4	Theory	50	50		100
Hours	60				60	Practical				
Learning Outcome:										
इस पाठ्यक्रम के अध्ययन के फलस्वरूप छात्र – भारतीय दर्शन की योग परंपरा का परिचय प्राप्त करेंगे। भारतीय योग की वर्तमान समय में उपादेयता समझेंगे। भारतीय दार्शनिक विचारधाराओं में निहित जीवनमूल्यों से विदित होंगे।										
योगदर्शनम् – पातञ्जलयोगसूत्रम्										
Unit	Content									Hrs
1	विषयपरिचय: पाद: - 1									15
2	विषयपरिचय: पाद: - 2									15
3	विषयपरिचय: पाद: - 3									15
4	विषयपरिचय: पाद: - 4									15
Reference (APA Style)										
1	पातञ्जलयोगसूत्राणि – पं. युधिष्ठिर मीमांसक,									
2	योगदर्शन भाष्यम् – डॉ. उदयवीर भारती, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद									
3	योगविद्या – भाणदेव, प्रवीण पुस्तक भंडार, राजकोट									
4	पतञ्जलिनं योगशास्त्रं अने कौटिल्यनं अर्थशास्त्रं – डॉ. उषदिव माधव, पार्श्व प्रकाशन									
5	योगकौस्तुभ – पू. आचार्यश्री नथुराम शर्मा, आनंदाश्रम, बिलासा									
6	पातञ्जल योगसूत्राणि – सं. डॉ. भडिभनसिंह गोखिल,									

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	કારિકા અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of karikas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS									
Programme		Master of Arts			Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2			Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27		Effective for the Batch Admitted in			2026-27	
Subject code		MISN202C		Subject Name		DARSHANA (दर्शनशास्त्रम्)			
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4				4	Theory	50	50	100
Hours	60				60	Practical			
Learning Outcome:									
इस पाठ्यक्रम के अध्ययन के फलस्वरूप छात्र – भारतीय दर्शन की योग परंपरा का परिचय प्राप्त करेंगे। भारतीय योग की वर्तमान समय में उपादेयता समझेंगे। भारतीय दार्शनिक विचारधाराओं में निहित जीवनमूल्यों से विदित होंगे।									
योगदर्शनम् – पातञ्जलयोगसूत्रम्									
Unit	Content								Hrs
1	विषयपरिचय: पादः - 1								15
2	विषयपरिचय: पादः - 2								15
3	विषयपरिचय: पादः - 3								15
4	विषयपरिचय: पादः - 4								15
Reference (APA Style)									
1	पातञ्जलयोगसूत्राणि – पं. युधिष्ठिर मीमांसक,								
2	योगदर्शन भाष्यम् – डॉ. उदयवीर भारती, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद								
3	योगविद्या – भाणदेव, प्रवीण पुस्तक भंडार, राजकोट								
4	पातञ्जलविनूत योगशास्त्र अने कौटिल्यनु अर्थशास्त्र – डॉ. लक्ष्मण माधव, पार्श्व प्रकाशन								
5	योगकौस्तुभ – पू. आचार्यश्री नथुराम शर्मा, आनंदाश्रम, बिलपा								
6	पातञ्जल योगसूत्राणि – सं. डॉ. मणिमनसिंह गोहिल,								

Evaluation

University Assessment

50 Marks

Internal Assessment

50 Marks

પરીક્ષા સમય : ૨ : ૦૦ કલાક

Exam Time ; 2 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	શ્લોક અનુવાદ અને સમજૂતી (૪ માંથી ૨) Translation of Shlokas and Explanations (any 2 out of 4)	UNIT 2	10
Q-3	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન Descriptive Questions (any 1 out of 2)	UNIT 3	10
Q-4	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) Write Short Note (any 2 out of 4)	UNIT 4	10
Q-5	ટૂંકાપ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) Short Questions (any 5 out of 8)	UNIT 1 to 4	10

Semester II

Degree with Master of Arts

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS										
Programme		Master of Arts				Branch/Spec.		MA- SANSKRIT		
Semester		2				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year			2026-27			Effective for the batch Admitted in			2026-27	
Subject code		SECSN 201		Subject Name		संस्कृतलेखनकला एवं प्रूफरीडिंग SANSKRIT WRITING SKILL AND PROOF READING				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW						
Credit	2				2	Theory	25	25		50
Hours	30				30	Practical				
Learning Outcome:										
छात्र संस्कृत भाषा के व्यावहारिक पक्ष से परिचित होंगे । छात्र संस्कृत में लेखनकौशल्य को आत्मसात् करने का अभ्यास करेंगे । छात्र संस्कृत के लिखित साहित्य के दोष परिमार्जन सम्बद्ध आयामों से परिचित होंगे ।										
पत्रलेखन, वृत्तांतलेखन, प्रूफरीडिंग										
Unit	Content									Hrs
1	संस्कृत पत्रलेखन के प्रकार एवं पत्रलेखन कौशल्य									15
2	संस्कृत में वृत्तांत लेखन के विभिन्न आयामों का परिचय एवं वृत्तांतलेखन कौशल्य संस्कृतभाषा में प्रूफरीडिंग के अंग, प्रकार, पद्धतियाँ, चिह्न एवं प्रूफरीडिंग कौशल्य									15
Reference (APA Style)										
1	संस्कृत-अनुवाद-परिच्छेदसन्दोह – सं. सुरेश ज. दवे, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद									
2	वृहद्-अनुवादचंद्रिका – चक्रधर नौटियाल, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली									
3	संस्कृतवागव्यवहार: - दीक्षा – 1, केन्द्रिय संस्कृत विश्वविद्यालय, दिल्ली									
4	लेખન પદ્ધતિ અને પ્રૂફવાચન -ડો. રમેશ શુક્લ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ									
5	सरकारी लेखन-पद्धति, ભાષાનિયામકની કચેરી, ગાંધીનગર									

Evaluation

University Assessment

25 Marks

Internal Assessment

25 Marks

પરીક્ષા સમય : ૧ : ૦૦ કલાક

Exam Time : 1 : 00 Hrs.

	Section	Waitage	Marks
Q-1	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ એક) (પત્રલેખન – બેમાંથી એક) Write Short Note (Letter Writing any 1 out of 2)	UNIT 1	10
Q-2	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) (વૃત્તાંત લેખન અથવા પ્રૂફ રીડિંગ) Write Short Note (Report Writing or Proof Reading)	UNIT 2	10
Q-3	ટૂંકા પ્રશ્નો (૮ માંથી ૫) (સૈદ્ધાંતિક પ્રશ્નો) Short Questions (any 5 out of 8) (Theoretical Questions)	UNIT 1-2	05

